

แขวงคลองจั่น

เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

WISDOM for Change

ก่อน

ตำบลที่ยังไม่สามารถอยู่รอด

3 เป้าหมาย

หลัง

ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

16 เป้าหมาย

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

เขตบางกะปิ เป็น 1 ใน 50 เขตของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ประมาณ 28.523 ตร.กม. เป็นเขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมืองทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ในการปกครอง 2 แขวง คือ แขวงหัวหมาก และ แขวงคลองจั่น โดยมีคลองแสนแสบ (ฝั่งเหนือ) เป็นเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่างสองแขวง แขวงคลองจั่น เป็นหนึ่งในเขตการปกครองของเขตบางกะปิ มีเนื้อที่โดยประมาณ 12,700 ตร.กม. สภาพภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองไหลผ่านหลายสาย เป็นที่ราบค่อนข้างลุ่มมาก ในอดีตเคยเป็นพื้นที่ทางการเกษตร แต่ปัจจุบันได้กลายเป็นพื้นที่แหล่งชุมชนอยู่อาศัย คนเป็นผู้ทำให้เกิดขยะ การแก้ไขปัญหาจึงต้องแก้ที่ต้นทางต้องทำให้คนที่เป็นผู้สร้างภาระเรื่องขยะกลับมาเป็นพลังในการแก้ปัญหาขยะ โดยการจัดการขยะอย่างรู้คุณค่าการคัดแยกขยะลดปริมาณขยะการใช้ประโยชน์จากขยะ และการแปลงขยะให้เป็นทรัพยากรการประเมินศักยภาพ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามเป้าหมาย 16 ประการ โดยใช้ข้อมูลกรุงเทพฯ เป็นไปตามเป้าหมาย 16 เป้าหมาย

กลไกการดำเนินงาน

ชุมชน

หน่วยงานและคณะ

ทีมผู้รับจ้างในพื้นที่ เป็นผู้ขับเคลื่อน ชาวบ้าน เป็นผู้สนับสนุน ชุมชน โรงเรียน ศาสนสถาน ตลาด

ผลลัพธ์

เชิงปริมาณ

1. มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 500 คน
2. เกิดการจัดตั้งกลุ่มสร้างเครือข่ายไม่น้อยกว่า 10 เครือข่าย
3. ลดปริมาณขยะในแขวงคลองจั่นไม่น้อยกว่า 30 ตัน
4. เกิดความเข้าใจในความสำคัญของ Circular Economy
5. เกิดการจ้างคนในพื้นที่ จำนวน 20 คน ได้แก่ ประชาชน 5 บัณฑิต 10 นักศึกษา 5

เชิงคุณภาพ

1. ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างรู้คุณค่า และการคัดแยกขยะตามหลัก 3 R
2. สามารถใช้ประโยชน์จากขยะการแปลงขยะให้เป็นทรัพยากร การนำขยะสดมาทำเป็นดิน ปุ๋ย นำหมักชีวภาพนำมาทำผลิตภัณฑ์ซักล้าง
3. ลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
4. ลดรายจ่าย สร้างรายได้ และขยายโอกาส
5. ผู้รับจ้าง 20 คน เกิดการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน Financial Literacy, Digital Literacy, Language Literacy และทักษะ Social Literacy
6. เกิดการพัฒนาจากตำบลที่ยังไม่สามารถอยู่รอด เป็นตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน
7. มีการจัดเก็บข้อมูลของแขวงคลองจั่นเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร Community Big Data

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

ด้านสุขภาพ

ด้านการเข้าถึง
บริการรัฐ
0.9

0.9

ด้านความเป็นอยู่
0.8

ด้านรายได้
0.8

ด้านการศึกษา
0.9

โจทย์การพัฒนาพื้นที่

1. เกิดการจัดการขยะในชุมชนอย่างรู้คุณค่า
2. ลดปริมาณขยะในแขวงคลองจั่น จำนวน 30 ตัน
3. เกิดการใช้ประโยชน์จากขยะ การแปลงขยะให้เป็นทรัพยากร
4. ลดรายจ่าย สร้างรายได้ และขยายโอกาส
5. ส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อม
6. เกิดการจัดตั้งกลุ่ม สร้างเครือข่าย

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- ศึกษาสำรวจพื้นที่เป้าหมาย
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ พื้นที่เป้าหมายเพื่อจัดการสร้างเครือข่าย
- อบรมให้ความรู้เรื่อง Circular Economy / การคัดแยกขยะตามหลัก 3R / การใช้ประโยชน์จากขยะ ขยะสด / การแปลงขยะรีไซเคิลให้เป็นทรัพยากร การปลูกพืชผักสวนครัว และปลูกพืชคลุมดิน เพื่อลดมลพิษทางอากาศ
- สรุปลดบทเรียน
- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะ

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นกับชุมชน
  - ลดรายจ่ายในครัวเรือน
  - เกิดการต่อยอด และพัฒนาผลิตภัณฑ์
  - เกิดกลุ่มอาชีพ สร้างโอกาส และสร้างรายได้
  - เพิ่มรายได้จากการ นำผู้สนใจมาทัศนศึกษา ที่ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะโรงเรียนวัฒนา
- นนทบุรี แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยการจัดตั้งศูนย์จากโครงการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เกิดการรวมกลุ่มอาชีพในแต่ละเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
- ลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณขยะในครัวเรือนและชุมชน
- สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน
- ปลูกจิตสำนึกการแบ่งปันในชุมชน เช่น บริจาคขยะรีไซเคิล เพื่อนำรายได้มาพัฒนาชุมชน
- การเข้าถึงระบบการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง รวมทั้ง ชุมชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพอย่างทั่วถึง เช่น ข้อมูลวัคซีน และการป้องกันตัวเอง จากโรคโควิด-19 เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น
2. ควรขยายเครือข่ายให้เพิ่มมากขึ้น
3. ควรส่งเสริม สนับสนุน จัดหาช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น
4. ควรรณรงค์การจัดการขยะ และการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี

ผู้รับผิดชอบ ผศ.ดร.ณพงศ์ นพเกตุ

โทร. 086-371-0735 หน่วยงาน คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์